
Lag om ändring i taxeringslagen (1990:324);

SFS 1997:494

Utkom från trycket
den 25 juni 1997

utfärdad den 12 juni 1997.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs att 1 kap. 1 och 4 §§, 2 kap. 2 §, 3 kap. 8, 9, 11 och 12 a §§, 5 kap. 1, 2, 4-7 och 13 §§ samt rubriken närmast före 5 kap. 6 § taxeringslagen (1990:324) skall ha följande lydelse.

1 kap.

1 §² Denna lag gäller vid fastställelse av underlaget för att ta ut skatt eller avgift (taxering) enligt

1. kommunalskattelagen (1928:370),
2. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt,
3. lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt,
4. lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt,
5. lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel i fall som avses i 2 § första stycket 1-5 och 7 nämnda lag,
6. lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader,
7. lagen (1994:1744) om allmänna egenavgifter,
8. lagen (1993:1537) om expensionsmedel.

Lagen gäller även vid handläggning av ärenden om särskilda avgifter (skattetillägg och förseningsavgift) om inte annat följer av 5 kap.

Lagen innehåller bestämmelser som skall gälla vid handläggning av mål om taxering och särskilda avgifter i allmän förvaltningsdomstol.

Att bestämmelserna i denna lag gäller även i fråga om förfarandet för fastställelse av mervärdesskatt i vissa fall framgår av 10 kap. 31 § skattebetalningslagen (1997:483).

4 § I lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter finns bestämmelser om skyldigheten att lämna uppgifter till ledning för taxering. I

¹ Prop. 1996/97:100, prop. 1996/97:117, bet. 1996/97:SkU23, rskr. 1996/97:276.

² Senaste lydelse 1997:328.

fråga om debitering, redovisning och betalning av skatt gäller bestämmelserna i skattebetalningslagen (1997:483).

2 kap.

2 §³ Beslut i taxeringsärende fattas av den skattemyndighet som är behörig att fatta beslut enligt 2 kap. 1-3 och 5 §§ skattebetalningslagen (1997:483).

3 kap.

8 §⁴ Skattemyndigheten får besluta om taxeringsrevision för att kontrollera att deklara-tions- och annan uppgiftsskyldighet enligt lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter fullgjorts riktigt och fullständigt eller att förutsättningar finns att fullgöra uppgifts skyldighet som kan antas uppkomma.

Skattemyndigheten får besluta om taxeringsrevision också för att inhämta uppgifter av betydelse för kontroll enligt första stycket av någon annan än den som revideras.

Taxeringsrevision får göras hos den som är eller kan antas vara bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1976:125) eller skyldig att föra räkenskaper enligt jordbruksbokföringslagen (1979:141) och hos annan juridisk person än dödsbo.

9 §⁵ Ett beslut om taxeringsrevision skall innehålla uppgift om ändamålet med revisionen och om möjligheten att undanta handlingar och uppgifter enligt 13 och 14 §§.

I ett beslut om revision som avses i 8 § andra stycket får skattemyndigheten, om det finns särskilda skäl, utesluta uppgift om vilken person eller rättshandling granskningen avser.

I ett beslut om taxeringsrevision skall en eller flera tjänstemän förordnas att verkställa revisionen (revisor).

Den reviderade skall underrättas om beslutet innan revisionen verkställs. Är det av betydelse att vidta sådana åtgärder som avses i 11 § andra stycket, får dock underrättelse ske i samband med att revisionen verkställs, om kontrollen annars kan mista sin betydelse.

11 §⁶ Vid taxeringsrevision får räkenskapsmaterial och andra handlingar som rör verksamheten granskas om de inte skall undantas enligt 13 §.

Vid revision får revisorn inventera kassan, granska lager, maskiner och inventarier samt besiktiga lokaler och byggnader som används i verksamheten. Revisorn får också ta prov på varor som används, säljs eller tillhandahålls på annat sätt i verksamheten samt prova kassaapparatur, särskild räknarapparatur, mätapparatur och annan teknisk utrustning.

Med handling förstås framställning i skrift eller bild samt upptagning som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med tekniskt hjälpmedel.

³ Ändringen innebär bl.a. att andra och tredje styckena upphävs.

⁴ Senaste lydelse 1994:467.

⁵ Senaste lydelse 1994:467.

⁶ Senaste lydelse 1994:467.

12 a §⁷ En revision får inte pågå längre tid än nödvändigt. Räkenskapsmaterial och andra handlingar som överlämnats till revisorn skall så snart som möjligt och senast när revisionen avslutats återlämnas till den reviderade.

Har den reviderade försatts i konkurs när handlingarna skall återlämnas, skall skattemyndigheten överlämna handlingarna till Iconltursiorvaltaren. Skattemyndigheten skall underrätta den reviderade om att handlingarna överlämnats till konkursförvaltaren.

Skattemyndigheten skall snarast lämna meddelande om resultatet av revisionen till den reviderade i de delar som rör honom.

5 kap.

1 §⁸ Om en skattskyldig på något annat sätt än muntligen under förfarandet har lämnat en uppgift till ledning för taxeringen och uppgiften befinns oriktig, skall en särskild avgift (*skattetillägg*) tas ut. Detsamma gäller, om en sådan uppgift har lämnats i ett mål om taxering och uppgiften inte har godtagits efter prövning i sak.

Skattetillägg enligt första stycket tas ut med tjugo procent av den mervärdesskatt och med fyrtio procent av sådan skatt som avses i 1 kap. 1 § första stycket 1-6 och 8 som, om den oriktiga uppgiften hade godtagits, inte skulle ha påförts den skattskyldige eller hans make eller, i fråga om förmögenhetskatt, person som sambeskattas med honom, eller, vad gäller mervärdesskatt, felaktigt skulle ha tillgodoräknats honom. Skulle den oriktiga uppgiften, om den hade godtagits, ha medfört sådant underskott i förvärvskälla i inkomstslaget näringsverksamhet eller tjänst som inte utnyttjas taxeringsåret, skall skattetillägg i stället beräknas på ett underlag som utgör en fjärdedel av den minskning av underskottet som rättelsen av den oriktiga uppgiften medfört.

Avgiftsberäkning enligt andra stycket sker efter tjugo procent eller, vad gäller mervärdesskatt, tio procent av underlaget när

1. den oriktiga uppgiften har rättats eller hade kunnat rättas med ledning av kontrollmaterial som normalt är tillgängligt för skattemyndigheten och som varit tillgängligt för myndigheten före utgången av november taxeringsåret,

2. den oriktiga uppgiften avser periodisering eller därmed jämställd fråga.

2 §⁹ Om avvikelse har skett från en självdeklaration genom skönstaxering, påförs den skattskyldige skattetillägg. Tillägget beräknas på den skatt som till följd av skönstaxeringen påförs den skattskyldige utöver den skatt som annars skulle ha påförts honom. Medför skönstaxeringen att sådant underskott i förvärvskälla i inkomstslaget näringsverksamhet eller tjänst som inte utnyttjas taxeringsåret minskar, skall skattetillägget i stället beräknas på ett underlag som utgör en fjärdedel av den minskning av underskottet som skönstaxeringen medfört. Vid beräkningen skall dessutom bestämmelserna i 1 § andra stycket tillämpas. Till den del skönstaxeringen innefattar rättelse av oriktig uppgift från den skattskyldige skall skattetillägg tas ut enligt bestämmelserna i 1 §.

⁷ Senaste lydelse 1994:467.

⁸ Senaste lydelse 1994:328.

⁹ Senaste lydelse 1991:1902.

Första stycket tillämpas också om skönstaxering har skett på grund av utebliven självdeklaration och självdeklaration inte kommit in trots att föreläggande sänts ut till den skattskyldige. Tillägget beräknas på den skatt som till följd av skönstaxeringen påförs den skattskyldige utöver den skatt som skulle ha påförts enligt de uppgifter som den skattskyldige på annat sätt än muntligen kan ha lämnat till ledning för taxeringen. Innefattar skönstaxeringen att ett vid tidigare taxering fastställt underskott i förvärvskälla i inkomstslaget näringsverksamhet eller tjänst utnyttjas helt eller delvis, skall skattetillägg beräknas på ett underlag som utgör en fjärdedel av den minskning av underskottet som skönstaxeringen medfört. Har den skattskyldige på annat sätt än muntligen till ledning för taxeringen redovisat underskott i förvärvskälla i inkomstslaget näringsverksamhet eller tjänst som inte utnyttjas taxeringsåret och medför skönstaxeringen att sådant underskott minskar, skall skattetillägget beräknas på ett underlag som utgör en fjärdedel av den minskning av underskottet som skönstaxeringen medfört.

4 §¹⁰ Skattetillägg tas inte ut

1. vid rättelse av en felräkning eller misskrivning som uppenbart framgår av självdeklarationen eller av något annat meddelande från den skattskyldige som inte är muntligt,

2. vid rättelse av en oriktig uppgift i fråga om inkomst av tjänst eller kapital, om rättelsen har gjorts eller hade kunnat göras med ledning av kontrolluppgift som skall lämnas utan föreläggande enligt lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter och som varit tillgänglig för skattemyndigheten före november månads utgång taxeringsåret,

3. i den mån avvikelser avser bedömning av ett yrkande, såsom fråga om yrkat avdrag eller värde av naturaförmån eller tillgång, och avvikelser inte gäller uppgift i sak,

4. om den skattskyldige frivilligt har rättat en oriktig uppgift.

Första stycket 2 gäller inte i fråga om kontrolluppgift enligt 3 kap. 32 c, 44 eller 45 § lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter.

5 §¹¹ Om deklarationsskyldig inte har kommit in med självdeklaration inom föreskriven tid eller har han endast lämnat en självdeklaration med så bristfälligt innehåll att den uppenbarligen inte är ägnad att ligga till grund för taxering, skall en särskild avgift (*förseningsavgift*) påföras honom. Sådan avgift påförs aktiebolag med 1 000 kronor och andra skattskyldiga med 500 kronor.

Har skattskyldig, som utan föreläggande skall lämna självdeklaration, inte kommit in med deklaration senast den 1 augusti under taxeringsåret eller har han dessförinnan endast kommit in med en självdeklaration med så bristfälligt innehåll att den uppenbarligen inte är ägnad att ligga till grund för taxering, bestäms förseningsavgiften till fyra gånger det belopp som anges i första stycket.

Förseningsavgift enligt första stycket påförs också skattskyldig som har avgett en förenklad självdeklaration inom föreskriven tid men som inte följt ett föreläggande att avge en särskild självdeklaration inom den tid som föreskrivs i föreläggandet.

¹⁰ Senaste lydelse 1996:1612.

¹¹ Senaste lydelse 1991:486.

Har den skattskyldige inom föreskriven tid lämnat en deklarationshandling, som inte är behörigen undertecknad eller som inte är i form av ett elektroniskt dokument, tas förseningsavgift ut endast om bristen inte avhjälpas inom den tid som föreskrivs i ett föreläggande. I sådant fall beräknas avgiften enligt första stycket.

Vad som sägs om deklarationsskyldig och skattskyldig i första och andra styckena gäller också för den som utan att vara deklarationsskyldig är skyldig att lämna uppgift enligt 2 kap. 25 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter eller särskild uppgift enligt 2 kap. 26 § samma lag. Vad som sägs om deklaration gäller då sådan uppgift eller särskild uppgift.

Befrielse från särskild avgift

6 §¹² Den skattskyldige skall befrias helt från särskild avgift

1. om felaktigheten eller underlåtenheten kan antas ha ett sådant samband med den skattskyldiges ålder, sjukdom, bristande erfarenhet eller liknande förhållande att den framstår som ursäktlig,

2. om felaktigheten eller underlåtenheten framstår som ursäktlig med hänsyn till uppgiftens art eller någon annan särskild omständighet, eller

3. om det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut den särskilda avgiften.

Den skattskyldige får befrias helt från skattetillägg även när det belopp som kunde ha undandragits genom felaktigheten eller underlåtenheten är obetydligt.

7 § Bestämmelserna i 6 § skall beaktas även om något yrkande om befrielse inte har framställts, i den mån det föranleds av vad som förekommit i ärendet eller målet om särskild avgift.

13 §¹³ Särskild avgift påförs enligt skattebetalningslagen (1997:483). Skattetillägg som inte uppgår till 100 kronor, påförs inte. Särskild avgift tillfaller staten.

Skall någon vid taxering till statlig inkomstskatt på förvärvsinkomst påföras skattetillägg på undandragen skatt efter skilda procentsatser uträknas först skatten på summan av de undanhållna beloppen. Skatten fördelas sedan vid tillämpningen av de skilda procentsatserna efter den kvotdel som vart och ett av de undanhållna beloppen utgör av de sammanlagda undanhållna beloppen.

Bestämmelserna i andra stycket tillämpas också när någon skall påföras skattetillägg efter skilda procentsatser på undandragen skatt i annat fall än som avses i andra stycket. Vid beräkning av skattetillägg på minskning av underskott i förvärvskälla skall underlaget vid tillämpning av de skilda procentsatserna fördelas efter den kvotdel som vart och ett av de undanhållna beloppen utgör av de sammanlagda undanhållna beloppen.

Skall skattetillägg påföras efter skilda procentsatser och beräknas på såväl undandragen skatt som minskning av underskott i förvärvskälla görs beräkningen med tillämpning av andra och tredje styckena på de båda underlagen var för sig.

¹² Senaste lydelse 1991:1902.

¹³ Senaste lydelse 1991:1902.

1. Denna lag träder i kraft den 1 november 1997.
2. De nya föreskrifterna i 1 kap. 4 § och 5 kap. 13 § tillämpas första gången vid 1999 års taxering.
3. De nya föreskrifterna i 2 kap. 2 § tillämpas från och med den 1 januari 1998.
4. De nya föreskrifterna i 5 kap. 1, 2, 4 och 5 §§ tillämpas första gången vid 1998 års taxering.

På regeringens vägnar

THOMAS ÖSTROS

Karin Almgren
(Finansdepartementet)
